

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj X.

V Ljubljani 13. veliciga serpana 1857.

List 33.

Zamurka Marija Ana Fadalkarim.

(Dalje.)

Dasihmal je bila kratka zgodnica od cele zamurske deržinice, odsihmal pa se spremeni v zgodbo ene same osebe; drugi nam zginejo spred oči, ko so roparji svoj plen razdelili. Šli so oni celo noč in naslednji dan, ter seboj vlekli uboge jetnike — mater in njene otročiče. Ko so pa dosegli kraj, kjer so mislili, da jih svoji in bližnji poropanih ne bodo dotekli, so se ustavili, in so se precej dogovorili, kako bodo nove sužnje med seboj razdelili. Vzel je eden mater, drugi hčer, drugi druga dva. Ali desiravno je bilo ločenje dognano, so bili vendar še nekaj časa skupaj pušeni, naj si že bo brez namena, ali iz strahu, da bi kateri pri vse prenašljivi ločenji iz žalosti ne omagal in bi s tem ob dobiček prišli. Tolažljivo se jim je zdelo, da so mogli v nesreči še sklenjeni biti, ali o Bog, kaka tolažba! Njih zgoda je že bila določena; ločitev je bila neogibljiva in blizo; vsak trenutek je bil poslednji objemljaj mater in otrok, vsak nasprotni pogled je serce presunil, vsaka sladka beseda eniga je bil meč, ki je vse ranil; njih stan ni bil družiga razun zdaljšanih smernih težav. Poslednjč je bila nekiga dné Fadalkarimka poklicana iz notora, v katerim so bivali, da bi bila — ne vém kaj — pomagala; ali ko izide, jo vzame neki arabljan, kterimu jo je bil ravno poprej ropar prodal, in gre z njo. Kako de je bilo ubogimu otroku pri sercu, naj si slehern sam misli. Ko je ona svoje dogodbe do tod dopovedala, so ji vselej solze glas zaduševale, in ni mogla družiga reči, razun: Oh! moja uboga mati! In ko se je jok utolažil, in zamogla dalje govoriti, je pristavila: Od svoje matere, od brata, od sestre nisim nič več slišala. Bog sam vé, kakó je z njimi? Oh, da bi se jim pač tako godilo, kakor se meni! Ali prejden je Fadalkarim to srečo dosegla, koliko versto neštevilnih terpljenj je mogla ubožica prenesti!

Arabee, ki jo je bil kupil, jo je zročil svoji ženi, da naj bi ji delala, dokler bolj ne odrase in bi jo zamogel na kakim tergu z dobičkom prodati. In de bi deklica, ki je bila brihtna viditi, ne imela skušnjave pobegniti, so ji djali ketine na roke in noge; ... sirotica je utegnula takrat imeti kakih 6 let! Žena, morebiti še bolj terda od moža, jo je k milnu djala, kjer je mogla velik kamen vertiti ter žito mleti, kar sploh ni težko delo, vendar pa pretežavno za šibko deklino. K temu je mogla pa tudi lakoto terpeti, kar se lahko zapopade pri taci, ki le dobička iščejo. Nekiga dné stegne deklica, gnana od lakote, roko po koscu suhiga mesa, ki je bilo od jedi ostalo; žena pa to spazi in jo s koznatim bičem tako neusmiljeno tepo, da se ubožica omedlena na tla zgrudi. Ali to še ni bilo zadosti; — malo dne poznejši je žena, ne vém zakaj, tako v perni sune, da mala zamurka pri ti priči veliko kervi iz sebe bušne. Mislili so takrat, da bo umerla; desiravno jo pa še ostala, je bilo vendar to izvirek njeniga slabiga zdravja, velikih ter-

pljenj, ki je vse življenje niso več zapustile, metanje kervi, čimur je bila ob časih podveržena, in zamore se misliti, da to je bil prvi, če ne edini vzrok njene prezgodnje smerti. V tem pa njen gospodar sprevidi, da mu ni nič več časa zgubiti, ako hoče iz svoje robe še kak denar skupiti, ker poznejši bi se bilo utegnulo zgoditi, da bi ne bil imel kaj prodajati razun merliča. Neutegama torej zdergne skupaj še druge sužnje, ki jih je imel na prodaj gnati, in med njimi gre tudi Fadalkarimka na terg. Ali pot je bila dolga in težavna, čez visok hrib se je moglo koračiti; kako bo to premagala že na pol ugasnjena deklica? Po enim dnevu popotvanja je bila že skorej pri koncu; gospodar obupa nad njo in vidi v nji le priteznost brez prida in dobička, torej zapové drugimu sužnju, na drevo splezati, jo na drevesu za roke in noge obesiti, in jo tamkej pustiti. Tako človečnost tedaj imajo ti divjaki v enacih primerkih, češ da naj umirajoči v miru svojiga duha izdihnejo, da ne pride kaka zvér in bi jih raztergala dokler so živi. In taki primerljeji niso redki, zakaj že tisti dan je zamogla soditi uboga deklica iz marsikakiga gnljivočiga života, ki ga je vidila sem ter tje s kake veje viseti, kaj de jo je še tisti večer čakalo.

Ali Božje usmiljenje je bilo z deklico drugači odmenilo. Ni dolgo terpelo, kar pride po tem divjim potu druga tolovajska derhal. Eden zmed njih ugleda obešeniga otroka, vidi de se udje gibljejo in ališ zdihljej ter spozná, da je še živa; upanje do dobička gine to serce, kteriga bi usmiljenje ne bilo premoglo ganiti; stopi na drevo, jo reši, kakor de bi bil zrev sad in nepričakovan rop za njega. Skuša jo k zavednosti pripraviti; in še mu odgovori; ji dá nekaj zavžiti, in otrok dobi nove moči. Najdivec se veseli in morebiti sam pri sebi že prešteva dobiček, ki mu bo iz tega izhajal. Drugo jutro se podá na pot s svojo pridobitevjo, da bi tovarše dotekel. — Kmal pa je deklica spet oslabela, in ker so ga zraven tega še tovarši zasmehovali, da si s to revno stvarjo trud in stroške dela, je tudi on vse upanje zgubil; nejevoljin zavoljo tega sune deklico tje v sred peska in z drugimi dalje gre, ter ne misli na tisto nečloveško človečnost, da bi jo na dervo obesil kakor uni poprejnji. Tako je bila ta sirota že v drugič zapušena v sredi te nezmerne pušave. (K. sl.)

Filipinski otoki in katoliška cerkev.

Nad otoki Celebes in Molicki in pod kineškimi otokami Taiwan (Formosa), kamor se zdaj mislijo Angleži vnesti, je blizo 1200 otokov, med kterimi je 10 velikih, namreč: Manila, Mindoro, Samar, Kalamianon, Panai, Leite, Mambate, Negros, Cebu in Bohol. To otočje je zmed Evropejcov prvi Magelhaens l. 1521 obiskal, Španjci so ga l. 1571 večidel posedli, in od njih tedanjiga kralja Filipa II., kteriga še zmiraž nekteri tolikanjčez mero grajajo in psujejo, so ti otoki ime Filipinski otoki dobili. —

Ker je v 16. in 17. stoletju habsburška hiša čez španske in avstrijske dežele gospodovala, je tudi veliko avstrijskih podložnikov v tih silno odročnih krajih sv. evangeli oznanovale. Došli so bili ti misijonarji na té otoke iz Me-
xike (v Ameriki) sem. Utemelili so oni tukaj nadškofijo in 3 škofije, ki so še dandanašnji. Vseh vernikov je do 4 milijone. Iz Filipinov so sosebno avstrijski misijonarji keršansko vero zanesli na otoke Babujane, kjer je še dandanašnji do 2000 katolicánov; na Baši (tudi Batane imenovani), kjer je čez 6000 vernikov, na otoku Mindanao in Palavan, kjer so bili Španci samostan frančiškánov napravili. Tudi na Marijanske otoke so bili avstrijski misijonarji prišli. Več zmed njih je tukaj doseglo venec mučencov.

V gorah Filipinov se kuha hud podzemeljsk oginj. Leta 1814 je gora Majon na Manili tolikanj rigala, da je bilo 5 mest podertih, čez 1200 ljudi pobitih, sem ter tje je bila zemlja s peskam in gorečim pepelom do 6 seznejv visoko posuta. Sicer so ti otoki silno rodovitni, obnebeje prav prijetno, vender evropejcam ne posebno zdravo. Ostrige se dobijo tukaj tako velike, da se njih kosti kakor posode za napajanje živine in za kropivnike ali kotličce po cerkvah rabijo. Ljudje na Filipinih so Malajci, Papuani, Španci, španski Kreoli (t. j. mlajši španskih naselcov), Mestici (mlajši španskih očetov in malajskih mater), in Kinezi. Španci imenujejo vse filipinske domačine Tagale; kar jih je njim podložnih in so se pokristjanili, jih kličejo Indiane; muhamedance, katerih je veliko na Manili in po drugih otokih, Zamorce (Moros) in še paganske Papuane Negritos.

Španci in Kreoli na Filipinih so sosebno vneti katolicáni, pri očitnih obhodih (procesijah) ob praznikih razodevajo neznano lepo slovesnost. Anglež White, ki je bil v kupčijskih zadevah te otoke obiskoval, prav mikavno popisuje večer v velikim mestu Manila, kadar angelovo česnje zvoní. Vsi ljudje, pravi on, se hladijo zunej hiš ob mraku. Po ulicah in tergih se gospoda sprehaja ali vozi v kočijah, po pragih pred durmi hiš sedijo ljudje nizkiga stanú. Vse žvergoli od smeha in glasniga pogovarjanja. Kar zabuči zvon, in na enkrat je vse tiho in pri miru. Trume ljudi, poprej tako glasnih in nepokojnih, so zdaj kakor kamnati stebri; družiga ni slišati, kakor glas zvonov v stolni cerkvi; nič se ne gane razun žnabelj, s katerimi verniki molitve šeptajo. Viditi je, da ljudem zdaj ni družiga mar, kakor moliti, častiti in hvaliti vélovečeno Božjo Besedo, in pozdravljati sv. Mater Božjo. O de bi bilo naše mesta kaj podobne Manili ob angelovim zvonjenji.

Španska vlada gospodari na Filipinih po general-kapitanu, kateri ima oblast skorej kakor kralj. On sme poslance sprejemati in pošiljati, vojsko napovedovati, mir sklepati, je predsednik nar viksi sodnije in davšine, in vojnišk poveljnik na suhim in na morju. Pa de tolike moči napučno ne obrača, terpi njegova služba le 6 let. Njegova letna plača je pa le 18,000 pijastrov.

Vsi španski podložniki na Filipinih so katoliške vere; drugi pa muhamedani in pagani. Število poslednjih je še čez 600,000, ves trud španskih misijonarjev, jih keršanstvu pridobiti, je bil dozďaj zastonj. Kar se bere od nekdanje vlade jezuitov v Paragvaju, to veljá še dandanašnji zlo od španskih podložnikov na Filipinih. Duhovni, večidel redovniki, zdajo filipinskim kristjanam veliko več, kakor deželni vradniki in vlada. Comyn, španski vradnik, ki je bil osem let tukaj v službi, pravi: „Ker Indijani vidijo, da duhovni pri njih na samim brez rodovine (famillije) in družne sorodnikov živijo, se ne pečajo s kupčijo ali drugimi posvetnimi opravki, temuč le s svojo sveto službo in domačimi zadevami opraviti imajo; torej je njih zaupanje v dušne pastirje res brez mére, in štejejo si prav v čast, da jih duhovni v vsmim vladajo. Nič se ne zgodi brez sveta in pervoljenja mašnikoviga. Večkrat se

priméri, da v kaki celi deželi ni družiga človeka bele farbe, kakor samo duhoven in vradnik. Cele verste hribov so polne cerkvá in samostanov. Božja služba je lepa in častitljiva. Dobre ceste, lične, tudi zale hiše in čedne oblačila, in tudi to izhaja od duhovnov. Po vsih tergih (vasséh) so šole, in ljudje so v pisanji dobro izurjeni. Vidijo se tukaj zale ceste prek hribov, in umetno zidani mostovi. Popotnik preide kraje, kjer 5, 10 do 20,000 Indijánov prebiva, in nad tolikimi ljudmi čuje in jih vlada večkrat oslabljen, stari mož, kteriga vrata so zmirej odperle, in ki nima druge straže, kakor ljubezen in spoštovanje svoje srenje. Legaspi je Filipine španski vladi podvergel, in že z njim so bili tje prišli redovniki Avgústinarji in so keršanstvo utemelili, dalje so tam Dominikani, frančiškani in usmiljeni bratje. Španskih vojakov je na Filipinih do 5,000, domačih brambovcov 12,000.

Na otoku Manila živi do 2 milijona španskih podložnikov, pol milijona ljudi bolj v sredi in na izhodni strani otoka je brez keršanske vlade in vere. Veliko mesto Manila ima čez 150,000 prebivavcov, tukaj je sedež nadškofa, lepa stolna in veliko družih cerkvá in tudi vseučiliše.

V. Sezún.

Sv. Duh v svojih svetnikih velike reči dela.

(Konec.)

Tisti trenutek ko je sv. Peter alkantarski dušo izdihnil, se prikaže sv. Terezii, z nebeško svetlobo obdan, ki je ravno bila deleč od samostana Arenas, in torej nič ni mogla vediti, da je umerl. Stermeča ga vpraša: „Kaj je to, oče?“ „Grem počivat“, je bil odgovor. Potem ji pripoveduje od častitljivosti in zveličanja, ki ga že vživa in poslednjič v nezmernim veselji zakliče: „O srečno spokorno življenje, ki mi je toliko blaženost napravilo!“ Ko je bil sklenil, se je precej spremenila podoba njegoviga telesa. Oči, ki jih je sicer imel vedno v tla obrnjene in skorej zaperte, so se odperle in svetile kakor zvezdi, njegovo obličje, tako shušano in blede, je bilo ljubeznjivo kakor obličje angela. Velike čuda so se pri njegovim pokopu godile. Bolniki so kar ozdraveli in vstali, ko so njega za pomoč pri Bogu prosili; dolgo terpeč dež je sprenehal, dokler svetnik ni bil pokopan. Luči, s katerimi so njegovo sveto telo spremili k grobu, niso ugasnile, desiravno je bil tolik vihar, da je drevesa pripogoval; tudi ni bilo nič manj sveč, desiravno so dolgo gorele. Tako je poveljal Bog svojiga služabnika, ki vse svoje žive dni ni iskal družiga, razun vsak čas, povsod in v vsih rečéh Bogá ljubiti in poveličevati. „Zdaj se je njegova spokornost v neizrečeno častitljivost spremenila“, pravi sv. Terezija, „in zdi se mi, da me on zdaj bolj priserčno tolaži, kakor ko je bil še na zemlji. Nekiga dne mi je Gospod rekel, da se po priprošnji njegoviga služabnika zamore vse doseči. Velikrat sim pri njem pomoči iskala in vselej sim bila tudi uslišana.“

Papež Gregor VII. je l. 1622 toga služabnika Božjiga med zveličane zapisal, papež Klemen IX. pa 1669 med svetnike prištel.

Besede sv. Petra alkantarskiga.

Bratje! posnemajte ribe v morji, ki ob viharji in valovih ne išejo pribežališa zunaj vode, temuč se še le v globočino odmaknejo. Tako se tudi vi pri šumu in hrupu tega sveta v globočine premišljevanja Božjih reči potopite; bežite v naj svetejši rane našiga Zveličarja, ki so nam odperle kakor naj varniši zavetje našiga zveličanja. V njih smo varni pred slehernim viharjem, ki si prizadeva satan, ga v nas z nevarno družbo s posvetnimi ljudmi obuditi; v tih Jezusovih ranah zamoremo toliko ložej mir serca vživati.

Vse hudo od tod izhaja, da nobedin samiga sebe ampak le druge poboljšati hoče. Tako ostane ves svet brez zdravila.

Kdor gloda Boga v svojim sercu, se za vse vidno ne meni.

Jest le tisto uboštvo hvalim, ktero iz ljubezni do našiga križaniga Odrošenika s poterpežljivostjo prenašamo.

Iz serca si vošimo, zaničljivi biti pred ljudmi in nikoli ne svoje lastne volje spolnovati! Vse naše vošila naj bodo v Bogu. Kdor nas hoče od ponižnosti odverniti, .. je lažjivi prerok, grabljivi volk, ki se v ovčje oblačilo skrrije, do bi nam poropal, kar smo si s trudam pridobili. (Ott Leg.)

List

rimskih samurcov do ljubljanskih.

Iz Rima 1. vel. serp. 1857.

Predragi prijatli!

Zvedili smo od vas, de nekaj malo bolečate, pa veselimo se, de ste zdaj zdravi, tudi mi smo, hvala Bogu! prav prav zdravi. Prejeli smo 26. mal. serp. pismo od našiga predragiga učenika, čast. gosp. M. Kirchnerja. Pravijo nam, de merzlice tam hudo gospodarijo, in de so tudi oni imeli hudo merzlico, in več neduhovnov. Hvalimo pa ljubiga Boga; nobeden ni umerl; vsi naši tovarši so zdravi in veseli, zmed kterih je Edvard šel na novo delavnišnico (fabrica nuova??), Ambrozijo je šel k krajaču, Ferdinand in Aleksander sta šla na delavnišnico, Mursal je prejel sv. kerst, in je poslan na Bahhar-el-abjad, to je, na Belo reko v deželi Beri za zidarja z gospod Andrejem Ladnerjem. Tudi še France je šel z gosp. Klančnikom na Belo reko k čast. gosp. Jerneju Mošganu. Druge novice, mislim, de vam Andrej Šerif piše. Mende že veste, de sv. Očeta ni v Rimu, ker so šli svoje države obiskat; mi jih željno pričakujemo perve dni kimovca nazaj. Dobro se imejte in spomnite se v molitvah svojiga priserčniga prijatla

Aleksandra Dumont-a s. r.

Ravno tistih do Abuna I.—

Prejela sva vaš predragi list, ki naji je prav razveselil in umiril, ker sva slišala, de sta fantiča Stanislav in Jožek z Božjo gnado zakrament sv. birme prejela, in de sta zdrava in vesela, desiravno sta malo bolečala; hvala Bogu, de sta se ozdravila! Prav lepa hvala vam, ki ste nama poslali podobice po gosp. Lorencu (Gerbl-nu), in vam kušneva roko, ki nisva vredna je kušniti. Dalje prosiva, de bi blagovolili pozdraviti v najnim imenu mladenčka, Stanislava in Jožka, in jima povedati, de se nama dobro godi, in de ni nič hudiga, in de so vsi fantje v Hartumu zdravi, in de se njih učenik, čast. gosp. Mat. Kirchner dobro počutijo, in tako tudi gospod provikar. Bila sta namreč nekaj bolna skoz nekaj časa; hvalimo pa Boga, de sta se ozdravila. Pa tudi uni 4, ki so v Veroni, se dobro imajo, samo eden zmed njih je bil bolan, namreč Jožef Habesinec, in ne vemo, če se je ozdravil, ali ne. Prosiva tudi, pozdraviti tistiga mladiga duhovnika, ki je una fanta iz Tersta spremil, in tudi druge tam, ki so našiga rudu, to je, naše farbe. Akoravno jih ne poznamo, se bomo sčasama spoznali, ako je Božja volja. Se priporočiva vaši molitvi

Vaša sinova

Andrej Šerif in Aleksander Dumont, rejenca v Urbanovišu za razširjanje sv. vere v Rimu.

Dalje piše gosp. Gerbl iz Hartuma, 7. vel. travna t. l. propagandistu g. dr. Richterja v Rim, de ima ondotno mladenško semenišče letas 21 rejencov, in 5 šolarjev iz mesta, in pravi: Bog daj de bi tudi zmed njih kdaj rejenci v propagando prišli. Nekteri med njimi so prav dobre glave. Uče se arabsko, laško, in vsak dan keršanskiga nauka, brati, pisati in številiti. Gosp. Kirchner jim vsak dan razlaga zgodbe svetnikov, ob nedeljah imajo tudi keršanski

nauk in duhovno branje iz spisov svetnikov. Večerno molitev in več pesem imajo po latinsko, vsakdanji roženkranc po arabsko.

K razlaganju zakonskih postav.

Doveršeno je delo, s kterim si je pisatelj upal ustreči duhovšini in tudi drugim previdnim bravcam ali čitateljem ob času, ko je novi konkordat in z njim vred cela cerkvena postava v zakonskih rečeh imela v djanje stopiti, in ko je še pomanjkovalo priročniga razlaganja. Ravno želja, to delo po posameznih polah hitreje v roke pripraviti tistim, kterim je bilo za tako razlaganje mar, je storila, de se je kot priloga ali doklada k Danici izdajalo. V podlago je tem bukvam služilo dr. Kutschkerjevo delo „Eherecht der katholischen Kirche“, in h koncu, ker to delo še ni doveršeno, tudi Dr. Loberšchinerjevo „Praktische Anleitung zum gesetzmässigen Verfahren in Eheangelegenheiten“. Vmes pa se je vedno še posebej oziralo na to, kar se koli najde v svetim pismu ali v cerkvenim zakoniku dotičniga, ali kar je v bukvah papeža Benedikta XIV. „Institutiones ecclesiasticae“ in „De synodo dioecessana“ in v bukvah sv. Alfonsa Ligvorjana „Theologia moralis“ zakonskih reči pojasnjenih. Pridjani so tudi zgledi pisem, ki jih je v zakonskih rečeh večkrat treba izdelovati, tako de pričujoče bukve utegnejo vsaktere druge enaciga obsežka namestovati. Za zanesljivost razlaganja zamore to govoriti, de je bil spis pred tiskam po povelji previsokovredniga ljubljanskiga škofijstva pregledovan po častitim udu zakonske sodnije. Le to se mora pomniti, de razlaganje ne obsega samo tega, kar je postava ojstre pravice, ampak mnogo tudi tega, kar je postava keršanskiga, na zapoved ljubezni opertiga djanja; mnogo vprašanj o zakonskih rečeh se razloči po podučnji in prigovarjanji dušniga pastirja, in ne smé se misliti, de se vsaktera reč mora gnati pred cerkveniga sodnika; zlasti tiste reči, ki se razodenejo v spovednici, se ravnaajo le po tih poti skrivne sodbe, ki se opravlja v zakramentu svete pokore. Cerkevne postave v zakonskih rečeh išejo po vsaki strani svetost zakonske zveze ohraniti in zagotoviti. Pisatelj je skerbel za tega voljo, tudi vse razlaganje v takim duhu pisati, in povsod po svoji moči spodobno in keršanski sramožljivosti primerjeno besedo staviti; zatorej upa, de bo s svojim delam tudi v to pripomogel, de bi se svetost zakonskiga stanú med našim ljudstvam obilniše čistala.

Hicinger.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Šolske mladosti je bilo letas: V poglavitni izgledni šoli 1188 fantov; v poglavitni in obertniški dekliski šoli pri gospéh Ursularnicah 845 deklie; v 3. oddekih spodnje realne šole 162 učencov; v 8. razdelkih c. k. vikál gimnazije 484 šolcov. Tedaj vsih skupaj 2.679.

* Sloveči in spomina vredni ogovor: Abraham a Santa Clara's „redliche Red' für die krainerische Nation“, ki je v letasnjih gimnazialnih letnih naznanilih natisnjen, se dobi tudi posebej natisnjen po 12 kr., in zasluži toliko več priporočila, ker so zneski odmenjeni za podporno zakladnico v prid učencov ljubljanske gimnazije.

* Slišimo, de so se gosp. provikar letas zavoljo bolehnosti v nogah naglo z Bele reke povernili in bi utegnili kmalo v Evropo priti. — Te dni je šel skoz Ljubljano g. Franc Richter, nov mašnik in misijonar iz rimske propagande. On je domá iz Kološvara na Sedmograskim, in gre v Valahijo v nikopoljsko škofijo v misijon. Pripoveduje on, kolike veličanske priprave Rimljanje delajo, sv. Očeta sprejeti, ko se domú povernejo. Rim namreč je s papežem vse, brez papeža pa nič; torej Rimljanje močno žalujejo ko ni sv. Očeta, in silno hrepené, de bi se že skorej v mesto povernili.

Iz Blok na Notranjskim. Ljuba Danica! zasliši

tudi kak vesel glas iz Blok. Sv. Ane dan, to je, 8. nedeljo po binkošnih se je obhajala tam lepa, ginljiva slovesnost, namreč, blagoslovljenje novih altarjev, ki jih je g. Zajc iz nove Oslice prav umetno in mojstersko izdelal. Veliki altar s podobo sv. Mihaela, velikiga angelja, je v korinškim, stranska v rimskim slogu. Kipi ali statve kažejo, da niso delo kakiga sušmarja, kakoršnih je dosti po deželi, ki bi jim svetoval, da bi se rajši dervarije, kakor kiparije lotili. Posebno pa je podoba sv. Mihaela tako izvršeno delo, da delavcu resnično čast dela, ker obličje té podobe je izraz svete jeze in hrabrosti, s katero je zmagal luciferja, ki pod njim osramoten leži. V marmoriranji je Zajc mojster, da res zasluži po pravici priporočen biti, tudi pri pozlačeni se nič ne pogreša. Malane podobe v stranskih altarih, na moški sv. Alojzija, na ženski strani Device Marije brez madeža spocete, so izdelik našiga slavnostnaniga, le prezgodej umerliga Langusa, in samo to imé je spričevanje nju izvrstnosti. — Zdaj pa še nekatere besede od omenjene slovesnosti, ki so jo opravljali prečast. gospod dekan cerkniški, Francisk Anžlovar. Ob 9. napove priterkovanje zvonov in pokanje možnarjev veseli začetik sv. opravila. Podoba sv. Mihaela že čaka v farovski veži, duhovni, cerkveno oblečeni, gredo ponjo v slovesni procesii, spremljani od velike množice farmanov in pobožnih kristjanov iz sosednjih duhovnij. Pred farovzem se ustavijo, imenovani opravičnik podobe pokropé in pokadé, dva ključarja in dva družnika Zajčeva patrona Bloške fare vzdignejo, duhovni psalm „Laudate“ zapojó, zvonovi se oglasé, možnarji gromé, sv. Mihael se kakor zmogovavec v cerkev nese. Kako ginljivo je bilo to obhajanje, so spričevale solze, ki so se od veselja v očeh farmanov utrinjale; tudi pisar tih verstie je bil od veselja zavolj veselja farmanov do solz ginjen. Ko se statva sv. Mihaela v cerkvi pred veliki altar postavi, sledi navadno blagoslovljevanje. Po tem je bilo prenešeno sv. Resnje telo iz stranskiga v veliki altar. Zdaj se je obhajala daritev sv. maše, pri kateri sta levitirala dva sosednja duhovna in domači g. oče, gosp. kaplan se zavolj bolehnosti tega veselja niso mogli vdeležiti. Med sv. mašo so gosp. dekan prav primeren in krepek ogovor imeli, v katerim so farmane do solz ginili. V izvodu so omenili, kako veselje se je obhajalo v Bloški fari pred 5 leti, ko so bili sv. zakramenti prenešeni iz neke podružniške cerkve v farno, skor iz noviga pozidano in prenovljeno; kak strah, kako stokanje in ječanje pa je bilo takrat slišati med sv. mašo, ko nekdo glas zažene, da se bo cerkev poderla, ker strop póka; kar se je toliko bilo vresničilo, da se je bil popoldne kor poderl, vendar brez druge nadaljne nesreče. Opomnili so dalje g. govornik farmane, kako so se do zdaj v prahu in blatu po cerkvi valjali, kako pa je zdaj njih Božja hiša kakor nevesta ozališana. Niso pa tudi zamolčali, da če je kak bedak godernjal in nejevoljo izustoval zoper gosp. duhovniga pastirja zavolj stroškov in dela, ga dansi v resnici mora sram biti, ker Božjo vežo, pred malo leti tolikanj revno in zapušeno, zdaj tako spremenjeno, ozališano, olepšano vidi. V sklepu pridige so gosp. govornik prav po domače in razumljivo razložili pomen vsih podób, ter iz njih prav koristne nauke farmanam dajali. Tudi niso pozabili pohvaliti neutrudljive prizadetve in umniga obračanja čast. gosp. župnika, Matija Erzarja, ki so si zastran cerkve in farovza neminljiv spomin pri Bločanih utemeljili. Pohvalili so pa tudi farmane, ki so dosti potroškov pri zidanjih cerkve in farovza, kakor tudi pri popravljanji kaplanije in šole imeli. Po sv. maši se je pela zahvaljena pesem po latinsko, po slovensko pa vém, da so jo tudi farmani prav občutljivo molili. Da so domači g. župnik o ti priliki nar več veselja v sercu vživali, se jim je na obrazu bralo; tudi vém, da vsak pošten, dobronisleč farman v sercu govori: Bog plačaj njih trud na tem in unim svetu.

Razgled po kersanskim svetu.

Na Dunaji delo nove cerkve naj svetejšiga Zveličarja v spomin očetve Nj. veličanstva urno napreduje; še v tem letu bodo dodelane kapele in kor, kakor upajo. — Tudi nadvojvoda Franc Korl in nadvojvodič Ludvik Viktor sta 21. u. m. Marija - Celje obiskala. — Iz Berna bodo zavolj 700letne obletnice ondotni škof Anton Ernest 20. t. m. sami procesijo v Marija - Celje peljali. — V Otta-kringu pri Dunaji je neki gladah po romanih, tkavskiga rokodelstva, obnorel, da so ga mogli v bolnišnico dati. — Imenovani rokodelc Koch, ki je pred nekaj časom šel iz Hartuma skoz Ljubljano na Dunaj, je v pretečenim mescu prišel v svojo domačijo na Tirolsko, da bi za izdelavo misijonske cerkve v Hartumu kakih 12 pridnih izučenihi zidarjev na dve leti dobil, kateri bodo razun popotnih stroškov in hrane še po 200 gold. za obe leti od misijonskiga predništva dobili. Oglasila sprejema gosp. profesor dr. Mitterrutzner v Briksnu. (Salzb. Kzt.) — Koločanski vikš škof so ob svojim birmovanji v Futaku v katoliško cerkev sprejeli 1 nezedinjeniga greka, 2 kalvinca in 1 evangeljca. — Freiburško nadškofijstvo je vnovič zaterdilo zapoved, da farne cerkve, kakor je že od nekdanj v katoliškim svetu šega, morajo čez dan do mraka pri velikih vratih odperte biti, razun tistih, ki so od kraja (mesta, vasi) oddaljene. Prezbiteri se veči del da zapreči, da ne more kdo k velikimu altarju. — Na švajcarskim so napravili Pijevo družbo, ki bo kersansko usmiljenje pospeševala. — V nekim mesticu na Belgijanskim sta se pravdala dva soseda za velikansk hrast, ki je na meji stal; pride pa vihar, treši v hrast in ga tako razčesne na dve polovici, da ga je na vsako stran pol padlo, in pravda je bila prestrašenima sosedama dognana; vzel je vsak svojo polovico. — V Rimu je mestno starašinstvo in pečavnštvo 150.000 tolarjev za vredno in častljivo sprejetje sv. Očeta odmenilo, ko se od svojiga popotvanja nazaj povernejo. Kar je pa nad vse razsvitljanje lepo in bo serce sv. Očeta zanesljivo nad vso drugo pripravo razveselilo, je to le: Srenjsko svetovavstvo je namenilo, ubogim vse zastavljeno rešiti, kjer je zastava spod pol tolarja, in jih zraven tega še tri dni s kruham in mesam oskerbeti.

K Jezusu.

Lej, o Jezus! množca zbrana	Smo nezvesti Tebi bili,
Tebi vsa iz serca vdana,	Z greham smo Te le žalili;
K Tebi zdihuje,	Grehu umreti,
Teb' se zročuje,	Za Te živeti,
Da bi delil ji gnade obilne.	Vsi zdaj za terdno sklenemo tukaj.

Lej o, Jezus! vse skesane,

Naše serca — zbrisi rane!

Da bi čistili,

In te ljubili.

Smiljeni Jezus! Ti nam pomagaj.

Janca.

Mili darovi.

Za afrikanski misijon:

Ana Šover 2 gold. 40 kr. — M. Vuk 30 kr.

Za zvon:

Neža Voljavec 4 gold. — G. Jož. Znanc 5 gold. — Neimenovana 3 gold.

Za pogorelec v Lašičah:

G. J. Znanc 2 gold.

Duhorske zadeve.

V goriški nadškofii. V Podgoro pride za kaplana g. Ant. Štepančič, dosed. kapl. in učenik v Ločniku, in ne g. Ant. Malič, kakor je bila poslednja Danica oznanila; on ostane v Št. - Florjanu.

Današnjimu listu je pridjan sklep razlaganja zakonskih postav. (1/2 pole 10. in pa kazalo.)